

suplement

Llu!ta

especial treballadora 2008

núm. 191 setembre-octubre 2008

Secretaria de la Dona

novembre

Dia internacional de l'eliminació de la violència contra les dones

editorial

Aquest número de la revista *Treballadora* us arriba a les mans quan ja hem entrat de ple en els processos congressuals. Mai és tard, però, per animar totes les companyes a participar i a aportar les seves propostes.

La nostra presència és més necessària que mai perquè cal que assumim el paper que ens pertoca en la lluita contra la crisi. La crisi econòmica que ens posa com a dones treballadores davant tres ofensives importants a les quals hem de fer front:

- La pèrdua de conquestes i seguretat en el món del treball.
- L'ofensiva ideològica que ens vol retornar a casa, mitificant la imatge de les dones en el seu paper de mares i vetlladores.
- La desregulació en tota la seva amplada, des dels temps de treball fins als serveis d'atenció a les persones –sectors molt feminitzats i que alleugereixen la càrrega total de treball de les dones.

Cal enfortir el sindicalisme de classe posant la centralitat en el treball amb els col·lectius que més pateixen l'impacte de la crisi, com els sectors altament feminitzats que tenen unes condicions de treball i uns contractes precaris, com les dones migrades que tenen molts deures i, en canvi, tenen els drets molt escatimats, com les que treballen amb sous indignes en els serveis privatitzats o d'assistència i cura.

Rebem amb satisfacció continguda l'anunci del Govern d'elaborar una nova llei d'avortament. Esperem que finalment s'aprovi una llei que faci efectius els drets sexuals i reproductius de les dones. Una llei que assegurï que l'avortament sigui legal, segur, accessible i gratuït per a totes les dones i que respecti el dret de les dones a decidir.

Rosa Bofill
Secretària de la Dona
CCOO de Catalunya

● III Escola d'estiu de gènere "Aurora Gómez"	3
● Parlem amb Mercè Fernández	4
● Qui som, què fem.....	7
● Margaret Atwood, Premi Príncep d'Astúries de les Lletres 2008	8

III Escola d'estiu de gènere

“Aurora Gómez”

Al paratge natural de Sant Hilari Sacalm, a Girona, envoltat de valls i boscos, enmig d'un entorn espectacular, va tenir lloc l'Escola d'estiu d'enguany de la Secretaria de la Dona de CCOO de Catalunya. Aquesta vegada van ser tres dies de feina, a més de la bona nova que l'Escola prenia el nom de l'Aurora Gómez.

Una cinquantena de companyes de diferents sectors, rams i territoris (curiosament, i aquí sí, amb quota de dones d'un 100%) vam acudir a fer allò que més ens agrada, que és escoltar ponències de dones sàvies, aprendre, debatre, compartir, discutir, aportar i passar-nos-ho bé amb tot plegat.

Potser una de les coses que cal destacar és que l'Escola d'estiu representa realment un descans. M'explico: és un espai on et pots relaxar de la batalla afegida que totes nosaltres hem de lliurar de por-

tes enfora, però sovint també dins de casa, amb els companys del mateix sindicat. Un espai on es parteix de la base de la consciència de gènere compartida i on es pot aprofundir en els debats feministes i anar més enllà, de manera que es converteix en una experiència enriquidora i molt gratificant.

Van ser un munt de ponències, totes interessants i útils. No podria destacar-ne cap perquè també van ser diverses en temàtica: l'experiència de la Neus Moreno en temes de salut laboral amb perspectiva de gènere; l'explicació de l'Alba González dels antecedents que construeixen la violència de gènere; la saviesa de la Marta Llorente expressada en la relació dels espais arquitectònics i les dones històricament; el treball de la

Myriam Requena en relació amb la violència masculina dins la parella; l'Elvira Altés mostrant-nos l'espectacle públic que es fa de la violència privada; o la incansable Carme

López que va fer un repàs de les bones pràctiques en els convenis col·lectius.

Va tancar les ponències de l'Escola d'estiu d'enguany la companya Carmen Bravo. A les portes del proper congrés, les dones vam insistir en la necessitat de paritat en tot el procés, perquè hi som igualment i ens hem de fer veure, com molt bé va dir la companya de Madrid, "a codazos" si fa falta.

Carme Bosch i Amblas
Responsable de la Secretaria de la Dona
Sindicat Intercomarcal de
CCOO de Girona

- Historiadora. Llicenciada en Història Moderna i Contemporània per la Universitat Autònoma de Barcelona. Postgrau en Història de les Dones i Màster en Estudis de Dones realitzat al Centre de Recerca de Dones Duoda de la Universitat de Barcelona. És tècnica d'igualtat d'oportunitats, curs realitzat a l'Institut de la Mujer de Madrid.

- Ha format part, des del 1983 al 1990, del Col·lectiu la Sal, Edicions de les Dones, primera editorial feminista de l'Estat espanyol.

- A partir de 1990 i fins a l'any 2003 ha treballat a l'Ajuntament de Barcelona. Primer com a directora del Centre d'Informació i Recursos per a les Dones i, posteriorment, com a responsable del Programa Municipal per a les Dones.

- Des del 2003, treballa a l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya, amb el càrrec d'adjunta a la presidència.

- Ha publicat diversos articles relacionats amb diferents temàtiques referides a les dones.

- Ha estat vinculada des de sempre al moviment feminista.

- És mare d'un fill i una filla, i és àvia d'una nena i d'un nen.

- Nascuda el 25 de juny de 1953.

Parlem amb

Mercè Fernández

L'any 2004 es va promulgar la Llei de protecció integral contra la violència de gènere estatal, i enguany el Parlament de Catalunya ha aprovat la Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista. Malgrat aquests instruments, no ha deixat de créixer el nombre de dones assassinades. Què falla?

Sense entrar a defensar la perfecció d'unes normes absolutament necessàries, des del meu punt de vista, el que succeeix no és altra cosa que una resposta brutal a una situació que posa sobre la taula la llibertat femenina. Si ens hi fixem, veurem que la majoria de dones assassinades per les seves parelles o exparelles ho són quan aquestes decideixen trencar la relació. Aquesta decisió és una manifestació de la capacitat, cada cop més

evident, de les dones de prendre les regnes de la seva vida i, això, és quelcom intolerable per a una cultura, la masclista, que considera les dones com a éssers inferiors i subordinats.

- La llei catalana contra la violència masclista és una de les més innovadores a escala europea. Quin tipus de violència vers les dones recull i en quins àmbits determina que es pot produir?

La llei catalana reconeix que la violència masclista es pot exercir d'alguna de les formes següents: física, psicològica, sexual i/o econòmica. Al mateix temps assenyala que es pot manifestar en diferents àmbits, com són: en l'àmbit de la parella, familiar, laboral (assetjament per raó de sexe / assetjament sexual) i finalment en l'àmbit social o

comunitari (agressions sexuals, assetjament sexual, tràfic i explotació sexual de dones i nenes, mutilació genital femenina, matrimonis forçats, violència derivada dels conflictes armats, violència contra els drets sexuals i reproductius). Finalment, explicita la consideració que els drets que aquesta llei defineix també s'apliquen sobre qualsevol d'altres formes anàlogues que lesionin o siguin susceptibles de lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.

- Quins avantatges pràctics té per a les dones el reconeixement de diferents tipus de violència masclista, així com que aquesta es produeixi en diferents àmbits?

En primer lloc cal aclarir la definició de violència masclista que fa la nova normativa. Entén per aquest concepte la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

A partir d'aquesta definició, que recull totes les variants de violència exercida contra les dones assenyalades, des de fa ja temps, pels organismes internacionals i pels grups de dones que treballen en aquest àmbit, la llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista es constitueix en una normativa absolutament completa respecte a totes les situacions d'agressió que podem patir les dones pel fet de ser-ho, emmarcades en les relacions de poder dels homes sobre les dones. A partir d'ara, a Catalunya, les dones que es trobin en qualsevol de les situacions assenyalades per la nostra llei, tenen una normativa que els reconeix uns drets als quals es poden acollir, dret a la informació, a l'atenció, a la protecció, a la recuperació i reparació de tots els àmbits danyats per la violència masclista. En aquest sentit, la normativa catalana va molt més enllà que la de l'Estat espanyol i que la majoria de lleis existents.

- Quins nous drets reconeix aquesta llei a les dones víctimes de violència masclista per tal de refer la seva vida de manera independent?

Com ja he assenyalat, en primer lloc reconeix les diverses formes de violència i els àmbits en què aquesta violència es pot manifestar. Però, a més, la llei catalana no vincula la prova de la violència a la presentació d'una ordre de protecció, sinó que amplia el ventall de formes d'identificació de les situacions de

violència masclista a l'efecte d'accedir als drets de reparació establerts per la llei.

També regula les accions dels poders públics en situacions específiques (immigració, prostitució, vellesa, món rural, transsexualitat, discapacitació, Sida, ètnia gitana, mutilacions genitals femenines, centres d'execució penal).

La llei aporta la deguda diligència dels poders públics mitjançant actuacions concretes en l'àmbit de la recerca, la formació, la sensibilització i la detecció de la violència. En l'àmbit de la recerca constitueix el Centre d'Estudis, Recerca i Capacitació, i la prevenció esdevé un element clau en l'abordatge de la problemàtica. Crea, així mateix, la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral.

Per a la restitució del projecte de vida de les dones, a part del dret a la protecció efectiva, a l'atenció i l'assistència, a l'ocupació i la formació ocupacional i a l'atenció i l'assistència jurídiques, la llei recull diferents ajuts econòmics. Cal destacar que a l'hora de percebre la RMI, l'assistència jurídica i els ajuts escolars, només es tindran en compte els ingressos i les rendes individuals de cada dona i no els de la unitat familiar, com fins ara.

Finalment, atès que aquesta llei recull la violència econòmica com una de les formes d'exercir la violència masclista, constitueix un fons de garantia per cobrir l'impagament de pensions alimentàries i compensatòries.

Per tot això, podem afirmar que la nostra llei és de les més avançades de les normatives vigents en la matèria.

- Els fills i filles dels maltractadors són sempre víctimes directes de la seva violència, perquè encara que no rebin cops físics senten i perceben el terror que ell imposa a casa i presencien i escolten les agressions. Molts d'ells quan arriben a l'edat adulta es convertiran també en maltractadors. De quins mecanismes i ajuts disposen aquests nens/es per ajudar-los a superar aquesta situació i perquè no la repeteixin?

És ben cert que en la violència masclista en l'àmbit de la parella i/o familiar les nenes i nens, encara que no siguin objecte directe d'agressions també en són víctimes. En aquest sentit, la llei catalana ja assenjala en l'article 2, que tracta la "garantia dels drets de les dones", que les referències a les dones incloses en aquesta llei s'entén que inclouen també les nenes i adolescents, llevat que s'indiqui altrament.

D'altra banda, a part dels recursos als quals podien accedir anteriorment les dones i les seves filles i fills, com són les cases d'acolliment i recuperació, els pisos pont, etc.,

on també s'atenia i s'atén les criatures, ara disposem d'uns nous serveis, de caràcter ambulatori, els quals preveuen la realització d'un treball terapèutic amb aquest sector al qual ens referim.

Es tracta dels centres d'intervenció especialitzada, conceptualitzats per oferir una atenció integral (social, psicològica, jurídica, etc.) a les dones i els fills i filles. Però, a més, hem de tenir en compte que treballar individualment amb cada dona té efectes directes sobre els infants que pugui tenir al seu càrrec, en la mesura que qüestiona els models de relació afectius i socials basats en la jerarquia i el domini, tot potenciant aspectes relacionats amb la tolerància i el respecte mutu.

- Creus que la violència és inevitable?

Treballem, tant des de les institucions com des del teixit social, especialment el de dones, per tal d'aconseguir un canvi cultural que faci impensable la violència masclista.

L'objectiu final de totes les accions encaminades a aquest fet és treballar per l'assumpció dels paràmetres de la cultura de la pau en les relacions personals i socials. Canviar la cultura de la violència –que ha comportat tant dolor, sofriment i mort– en la qual vivim, per la cultura de la pau no és, sens dubte, una empresa fàcil i sabem que aquest treball implicarà generacions. Així, aquesta problemàtica serà impensable quan es posi fi a la vinculació entre masculinitat i violència, i això és una estratègia que incumbeix tots els homes, no només els que realitzen pràctiques brutals. Importa, en definitiva, tota la societat. El projecte de cultura de la pau i d'educació per la pau ha de passar per col·locar la vida en el centre de la cultura i de la política i, per a tal efecte, cal posar atenció en el que secularment han pensat, dit i fet les dones.

- Es parla que cal que hi hagi un canvi cultural, però això potser salvarà la vida a les víctimes del 2020, què fem amb les d'enguany?

La llei catalana estableix mesures integrals respecte a la prevenció i la detecció de la violència masclista i de sensibilització respecte a aquesta violència, amb la finalitat d'eradicar-la de la societat. Però, com he dit, també reconeix els drets de les dones a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral. I això és el que podem fer amb les dones que es trobin en diverses situacions de violència masclista, però partint d'una premissa important: situar-les sempre en el centre de l'atenció, el que vol dir respectar els seus desitjos i temps, ja que

continua en la pàgina 6

ningú com les mateixes protagonistes coneix la situació que estan vivint i, per tant, mai podem usurpar la seva veu, tot considerant-les agents actius en el seu procés de recuperació.

- Creus que els mitjans de comunicació tenen alguna responsabilitat en la mesura del plantejament de les notícies sobre violència?

Sí, la forma amb què plantegen les notícies incideix directament en la formació de l'opinió de la ciutadania sobre aquest tema. En la mesura que els mitjans siguin capaços de comunicar la complexitat del fenomen i, sobretot, de difondre idees alternatives al masclisme cultural, la societat tindrà més elements positius per encarar aquest problema.

- Creus que la sensibilitat social sobre la violència de gènere ha disminuït o es manté?

Crec que el treball dels grups de dones i d'altres organitzacions que treballen pels drets humans i de les administracions està donant els seus fruits. Des del meu punt de vista, actualment hi ha una notable sensibilització envers aquesta problemàtica. Puc parlar del nivell intern del Govern de la Generalitat i de la gran implicació de tots els departaments envers la violència masclista, com també de les accions dutes a terme pels ens locals que des de fa ja temps treballen per un abordatge integral d'aquest greu problema social. En definitiva, crec que s'han fet grans avenços en aquest sentit.

- Es pot reeducar un maltractador? Si la resposta és afirmativa, com es pot reeducar?

Fins ara s'ha considerat la violència masclista en general i, específicament, en l'àmbit de la parella, com a responsabilitat social de les dones. Pensem que cal un canvi de paradigma i anar visualitzant, cada cop més, la responsabilitat masculina.

Alguns països ja porten temps treballant en la rehabilitació d'homes violents, un treball que molts cops ha estat fruit d'organitzacions feministes com a prevenció primària del problema.

Tot i que des de l'ICD considerem que el tractament a homes és important, cal fer, encara, recerques que validin metodologies innovadores. Cal cercar models per poder aplicar-ho. ■

Formació en gènere per a dirigents i sindicalistes de la FSAP

45 persones dirigents i representants sindicals de la Federació de Serveis i Administracions Públiques de les Comissions Obreres de Catalunya varen participar en el curs "L'acció sindical des de la perspectiva de gènere", que va organitzar la Secretaria de la Dona – Polítiques de Gènere de la mateixa federació.

El curs tenia com a objectius:

- Prendre consciència de la discriminació social de gènere.
- Analitzar l'àmbit laboral des de la perspectiva de gènere.
- Capacitar per promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit laboral i sindical.
- Dotar d'instruments operatius per dur a la pràctica sindical la implantació de la igualtat.
- Capacitar per a l'elaboració d'accions positives en l'àmbit de l'acció sindical.
- Promoure l'apoderament i el lideratge femení en l'àmbit sindical.

Per poder aprofundir en aquests objectius, el curs, que es va dur a terme durant tres dies a Tarragona, va partir de dues ponències: "Per què la perspectiva de gènere a l'acció sindical?", a càrrec de Paloma Tosar López (promotora d'igualtat de la dona), i "Estratègies d'empoderament per a la participació de les dones en l'àmbit públic", a càrrec de Marisa Rebolledo Deschamps (màster en Estudis de Gènere, pedagoga social i assessora en polítiques d'igualtat).

A partir d'aquí, durant dos dies es van desenvolupar tres tallers:

- Pautes per introduir la perspectiva de gènere a l'acció sindical. La negociació col·lectiva.
- Pautes d'apoderament per a la participació activa de la dona a la vida pública.
- Violència de gènere en l'àmbit sindical: assetjament i agressions sexuals.

Totes les persones que varen participar en el curs tenien responsabilitat en la negociació col·lectiva i en l'estructura del sindicat i en les seccions sindicals. I dins de les conclusions del curs va sorgir la necessitat de la formació en gènere per al conjunt del sindicat.

Lidia Sandalinas Féliz
Secretaria de la Dona – Polítiques de Gènere
Federació de Serveis i Administracions Públiques
CCOO de Catalunya

Els drets socials i laborals entorn de la reproducció

En commemoració del Dia internacional d'acció per a la salut de les dones, les secretaries de la Dona de CCOO de Catalunya i de la Federació de Sanitat organitzaren un acte. Rosa Bofill, la secretària de la Dona de la CONC, va presentar la jornada emmarcant la situació actual. Isabel Iserte, de l'Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears, va explicar la vulneració dels drets a la salut sexual i reproductiva per la detenció dels i les professionals que treballen en clíniques que practiquen avortaments, i per la vulneració del dret a la intimitat i la posterior declaració de dones que havien avortat, així com de les dones i els homes que es van autoinculpar en la campanya posterior. Neus Moreno, responsable de Salut Laboral de la CONC, va explicar els riscos de les

exposicions laborals per a la reproducció. Montserrat Cervera, de la Xarxa de Dones per a la Salut, va emmarcar la lluita pels drets reproductius en el context internacional, fent

referència a la "Red Mundial de Mujeres por los Derechos Reproductivos" i a la "Red de Salud de Mujeres Latinoamericanas y del Caribe". Per part de l'Administració va parlar Marta Segura, secretària general del Departament de Salut, que va explicar els objectius que s'havia marcat el departament per al període 2008-2010. Montserrat Segura, subdirectora general de Relacions Laborals del Departament de Treball, va parlar de la regulació internacional dels drets reproductius i la nostra legislació. Carme Catalán, la secretària de la Dona de la Federació de Sanitat de CCOO de Catalunya, va reivindicar millores en centres de salut sexual i reproductiva ASSIR; la legislació i l'aplicació de la interrupció voluntària de l'embaràs, etc. Finalment, Lluïsa Montes, secretària general de la Federació de Sanitat de CCOO de Catalunya, va concloure la jornada explicitant la necessitat que el Departament de Salut doni coherència als principis que defensa, no concertant la salut reproductiva amb empreses amb ideari on no es respecten els drets de les usuàries, i amb normes d'obligat compliment.

Carme Catalán
Secretària de la Dona
Federació Sanitat CCOO de Catalunya

El Departament d'Interior serà pioner en la implantació del pla d'igualtat

El Departament d'Interior i Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya ha donat llum verd a l'inici d'elaboració del pla d'igualtat, anomenat pel departament Pla d'equitat de gènere.

El juliol passat es va fer la presentació del pla a tots els sindicats representats, i ens van presentar el grup de professionals de la Universitat Politècnica de Catalunya que han estat contractades per començar i desenvolupar tota la diagnosi i l'elaboració del pla, el qual afectarà:

- Bombers i bomberes de la Generalitat de Catalunya
- Mossos i mosses d'esquadra
- Tota la resta de treballadors i treballadores del Departament

Des del nostre sindicat, així com des del SME-CCOO (sindicat de mossos i mosses d'esquadra) donem el nostre suport a aquest pla d'equitat, i estarem presents i actius/ives aportant les nostres propostes i la nostra visió sindical i de gènere a aquest pla.

D'altra banda, ens agradaria molt que a la resta de departaments de la Generalitat se'ls contagiés alguna cosa i donessin algun signe de voler començar a complir com tothom amb la llei i assolir d'una vegada per totes aquests plans d'igualtat que des de CCOO els reclamem des de ja fa molts dies...

M. José Gómez
Responsable de la Dona del Sector Generalitat (FSAP)
CCOO de Catalunya

Els plans d'igualtat a la FECOHT

Tot i fer un any i mig que es va aprovar la Llei d'igualtat, que obliga a negociar plans d'igualtat a empreses de més de 250 treballadors/es, és ara quan les empreses, mogudes per diferents interessos, estan prenent la iniciativa en l'assumpte.

A escala estatal s'estan negociant plans d'igualtat a les empreses Carrefour, Carrefour Exprés, Dia i Alcampo, i s'ha començat amb la Comissió de Seguiment d'El Corte Inglés. També s'han posat en contacte amb la federació empreses com Aldeasa, Ikea, Rodilla, PC City, i a Paradores i Leroy Merlyn ja està fixada la data per a la primera reunió. A Catalunya ja som en la fase de lliurament de dades per fer el diagnòstic de l'empresa catalana de supermercats Sorli Discau i en la internacional Agilent Technologies, amb seu a Barcelona i a Madrid.

També s'han fet els primers contactes amb la cadena de supermercats Condis i amb l'empresa Miquel Alimentació, propietaris dels supermercats Suma, Gros Mercat i Punto Cash.

Ben aviat també es constituirà la Comissió d'igualtat en l'empresa del sector de grans magatzems AKI BRICOLAJE. En el sector de l'hostaleria hi ha la voluntat de negociar plans d'igualtat per part de les delegades i delegats de l'empresa de col·lectivitats Eurest, i la negativa per part de la seva direcció.

En la majoria de les empreses catalanes, CCOO té el pes suficient per poder fer, juntament amb altres companys de viatge, una feina ben feta.

Aurora Richarte
Secretària de la Dona de FECOHT
CCOO de Catalunya

Estudis sobre la igualtat de gènere a les empreses

El dia 27 de juny va tenir lloc, en els locals de Via Laietana, la presentació dels estudis "La igualtat de gènere a les empreses grans de Barcelona" i "La igualtat de gènere a les empreses del Barcelonès Nord". L'acte va comptar amb una gran afluència de delegades i delegats, així com de mitjans de comunicació.

Entre les conclusions cal destacar la constatació que, a més presència sindical dins de les empreses grans i més marge d'actuació

de delegades i delegats, més mesures es prenen en matèria de promocionar la igualtat d'oportunitats d'homes i dones.

Quant a l'estudi del Barcelonès Nord, després de comparar totes les dades, es constata el gran desconeixement de la Llei d'igualtat a escala general. En les empreses petites no es tracten gens aquests temes.

Per tant, les mesures adoptades fins a dia d'avui no són suficients. També es va subratllar que els càrrecs directius segueixen estant ocupats majoritàriament per homes, i això fa que les persones amb responsabilitat es mostrin menys sensibles a la "conciliació"; sovint sota una aparença de neutralitat, s'amaguen pràctiques que van en detriment de la igualtat d'oportunitats, i són les dones les principals perjudicades.

Cal comentar que, a dia d'avui, els estudis

han estat editats i s'han distribuït a les delegades i els delegats del Barcelonès Nord, a totes les entitats, i que són a la vostra disposició a la Unió Comarcal de CCOO del Barcelonès.

Olga Fernández Martín-Corral
Secretària de la Dona
CCOO Barcelonès

recomanem

Margaret Atwood, Premi Príncep d'Astúries de les Lletres 2008

La prolífica obra literària de la canadenc Margaret Atwood (Ottawa, 1939) ha abastat tant prosa com poesia, contes i, fins i tot, ha escrit guions per a televisió (algunes de les seves obres s'han adaptat al cinema i al teatre). A més, ha exercit de professora i ha estat una fervent activista dels drets humans.

Va obtenir el reconeixement internacional per la publicació de la seva novel·la *La mujer comestible* (1969), a la qual van seguir *Resurgir* (1972), *Doña Oráculo* (1976), *Life Before Man* (1980), *El cuento de una criada* (1985), *Ojo de gato* (1988) i *La novia ladrona* (1993).

La trama d'algunes de les seves obres

se centra, freqüentment, en els mites socials sobre la feminitat, la representació del cos de la dona en l'art, la seva explotació social i econòmica, així com les relacions de les dones entre si i d'elles amb els homes.

Interessada en la funció renovadora del moviment feminista de la societat,

considera que l'aportació més radical del feminisme és la seva essència —ajudar les dones a confiar en les seves possibilitats—, com reflecteix el llibre de poesia *Juegos de poder* (1971) i l'assaig *Second words* (1982), una de les primeres obres feministes escrites al Canadà.

No obstant això, també ha utilitzat la seva agudesa i ironia per denunciar tot tipus d'injustícies de caire polític, social, religiós, econòmic, ambiental i ètnic.

La seva obra ha estat traduïda a més de 30 idiomes i, actualment, continua escrivint amb un gran èxit de crítica i de lectors.

Guanyadora de molts premis al llarg de la seva vida, cal destacar el premi Booker, un dels guardons més prestigiosos del Regne Unit per *El asesino ciego* (2000), i des d'enguany el Premi Príncep d'Astúries de les Lletres en reconeixement a la seva "esplèndida" obra literària i a la seva intel·ligència a l'hora d'assumir la tradició clàssica i l'afany permanent de denunciar les injustícies socials i de defensar la "dignitat de les dones".